

Časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. pre deti ZŠ

S vodníček 2015

www.vodarne.eu

2x
SÚŤAŽ

NAMALUJ MODRÝ SVET

SÚŤAŽ

**Decká,
pozor, súťaž!**

Namaluj „Modrý svet“ ako ho vidíš svojimi očami a zapoj sa do súťaže o pekové bluetooth slúchadlá pre seba a perfektnú sadu výtvarných potrieb pre teba a celú triedu.

Ak je maľovanie a kreslenie tvoje hobby a máš pocit, že ti to ide naozaj skvelo, zapoj sa do súťaže Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Namaluj svoju predstavu krásy vody v akejkoľvek jej podobe. Výtvarná práca by mala vyjadriť tvoj vzťah k vode, životnému prostrediu, mala by odrážať tvoj životný štýl v citlivom a racionálnom prístupe k ochrane prostredia, v ktorom žiješ.

Tak rozťahni kridla svojej fantázie a nechaj sa ňou unášať s farbičkami alebo štetcom v ruke :-)

Podmienky súťaže:

Súťaží sa v 2 kategóriách:

- 1. stupeň ZŠ (1. - 4. ročník)
- 2. stupeň ZŠ (5. - 9. ročník)

Ocenení budú traja v každej kategórii, spolu s nimi celá trieda.

Kompletné podmienky súťaže nájdeš na www.vodarne.eu

Technika: kresba, maľba a kombinované ľubovoľné techniky, formát výkresu A4 – A2 na šírku

Vitážne práce budú uverejnené na web stránke www.vodarne.eu a zväčšená verzia vizuálu bude umiestnená v podobe banneru na stene vybraného vodárenského objektu v pôsobnosti VVS, a.s..

Súťažné práce s označením „Modrý svet“ posielaj do 1. 6. 2015 spolu s tvojim menom, ročníkom, adresou školy a telefonickým kontaktom na triednu učiteľku, na adresu:

Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 01 Košice

Str. 2
Namaľuj
Modrý svet
SÚŤAŽ

Str. 4
Čo je to
Svetový deň vody?
A odkedy
ho oslavujeme?

Str. 5
Starosti coolovej
blondínky...

TEST PRE TEBA...
Čo vieš o zdravom
životnom štýle?

Str. 6 - 7
**ROZUM
DO VRECKA
PRI VÝBERE
ZAMESTNANIA**

Str. 8
Koľko vody
vypije ťava
Vladimír Puchala

Str. 9
Keď vieš viac ako
väčšina rodičov...

Str. 10-11

**„Voda je
najdokonalejší počítač
sveta“**
Rozhovor
s Igorom Timkom

Str. 12 13
História VVS, a.s.
EVZ
Kolobeh vody

Str. 14
Vyhraj výlet
autobusom VVS, a.s.
pre celú triedu!
Otestuj sa a vyhraj!

Str. 15
Vtipy

Čo je to Svetový deň vody?

A odkedy ho oslavujeme?

Dnes nik nepochybuje o tom, že pitná voda je najdôležitejšou surovinou sveta.

Vodné zdroje sú vystavené zvyšujúcim sa požiadavkám na spotrebu vody. Valné zhromaždenie OSN v roku 1992 v Rio de Janeiro (Brazília) vyhlásilo **22. marec za Svetový deň vody**. Na základe toho boli všetky členské krajiny OSN vyzvané, aby sa v tento deň venovali aktivitám, ktoré majú smerovať k podpore informovanosti verejnosti o význame vody nielen pre ľudské bytosti a ekosystémy, ale rovnako aj pre sociálnu a ekonomickú vyspelosť krajiny.

Svetový deň vody sa oslavuje počnúc rokom 1993, v súlade s odporúčaniami Konferencie OSN o životnom prostredí a rozvoji, v špeciálnej kapitole o Ochrane kvality a zásob sladkovodných zdrojov.

Surovina number one – obyčajná voda???

Tak sa stalo, že 22. marec je vnímaný ako deň, keď máme všetci spolu jedinečnú príležitosť zamyslieť sa nad významom vody pre zachovanie životného

prostredia a pre rozvoj ľudskej spoločnosti. Jej význam je nespochybniteľný.

Napriek tomu, že my na Slovensku nedostatok pitnej vody nepocítujeme a máme jej viac ako dosť, mnohé krajiny vidia svoj problém inak. Nie náhodou sa v poslednom čase v médiách "straší" informáciou, že ak by bola v súčasnosti svetová vojna, nebojovalo by sa o ropu ale o vodu...

V čom to je?

Ved' voda sa nachádza všade okolo nás. Pokrýva až 70% zemského povrchu, to je takmer tri štvrtiny našej planéty pokrytej vodou, ale iba smiešne a neuveriteľné 1% z tohto množstva je voda vhodná na pitie - bezpečná voda pre človeka.

Je to priam neskutočné, aké malé množstvo pitnej vody má zem k dispozícii. A aj tento malinký objem je nepravidelne rozložený, preto sú krajiny, kde ľudia prejdú stovky kilometrov ku zdroju vody a sú krajiny, ako je Slovensko, ktoré jej majú zatiaľ dostatok.

Starosti coolovej

Časopisy sú plné zaručených návodov ako byť trendy a in a cool a v pohode a ja už naozaj neviem čo...

blondínky...?

TEST PRE TEBA...

Čo vieš o zdravom životnom štýle?

Dočítam sa ako byť real hipsta, radia mi, aké farby dominujú túto jar (mimochodom, zime fakt pristala hnedá ???), upozorňujú na Justinov peroxid, zaručene sa v nich dočítam o vlastnej „clothing line“, že by som si mala kúpiť novú vôňu od Bethany. Dokonca aj to, že mať príšerne modré vlasy ako Demi Lovato stále letí, že ak chcem byť štýlová babena ako Kardashianovci, môžem si z chaty doniesť maminu spratú károvanú košelu, obviazať ju okolo pása k roztrhaným džinsom - vraj taká je **cool kúsok...** (mimochodom, otec sa poteší, tvrdil, že je úplne tragická, už ani k ohňu a gitare...) A to nehovorím o mejkape...Tolko múdrych rád, napríklad ako si maľovať ústa, obkresľovať matnou ceruzkou a ako trhať obočie ... No neviem. Prakticky, aké pekne má pery Selena Gomez a aj tak sa dočítate, že nie je šťastná, lebo je bez chlapa a to aj napriek tomu, že má správny odtieň rúžu a bezchybnú pleť!

Netvrdím, že máme chodiť zanedbané alebo vyzerat zaprášene ako ojazdená pneumatika.

Mali by sme ale asi selektovať, čo nám prospieva a s čím len strácame náš vzácny čas ☺

Preto Vám ponúkam radu, ktorá má hodnotu. Ved' ani sa nenazdáte a priblíži sa leto...

Odrazu sa do školských chodieb prepcháva viac slnečných lúčov a budú silnejšie. A my sa na neho môžeme pripraviť! Ak si ho totiž, vážení, chceme užiť čo najviac, **je potrebné správne nastaviť svoj pitný režim.**

Tým nemyslím, že máte nakupovať dizajnové značkové nápoje, ktoré imidžovo vykúkajú z kabeliek a tašiek. **Práve naopak, mám zaostrené na pitný režim postavený na vode z verejného vodovodu!**

Prečo??? :))

✓ Nápoj voda z vodovodu neobsahuje cukor a tak nezničí tvoj štýl pokazeným chrupom ☺. Nemá ani žiadne kalórie, teda z nej nepriberieš, a to letnej krátkej sukni iste pristane.

✓ Neukradne ti vápnik z tvojich kostí ako niektoré nápoje a ani len nealergizuje.

✓ Nezaťažuje ľudský organizmus minerálami. Nemá bublinky, takže je milá na tvoje obličky a hlasivky.

✓ Čaká ťa pekne doma, svieža, stačí ju naliať do pohára, netreba ju vláčiť z marketu.

✓ A vlastne je i peckové, že s ňou ušetríš vreckové! Na záver: nemá plastový obal, takže si pripočítaj veľké zelené plus ☺

Čo poviete?

Vaša štýlová

Lenka

(Aj pre BFF ☺)

1. Koľko vody odporúčajú vypiť odborníci denne?

- A. 2-3 litre
- B. 1 liter
- C. je jedno koľko vypijeme, nemá to vplyv na zdravie

2. Čo dokáže zlepšiť moju pleť?

- A. dostatok spánku, kvalitný pitný režim, málo cukru a soli v jedle
- B. dobrá kozmetika
- C. jedine mejkap

3. Ktoré ovocie patrí ku super potravinám, pretože obsahuje vitamíny C a E a podporuje činnosť mozgu?

- A. čučoriedky
- B. jablká
- C. žiadne, C je len v zelenine

4. Únava, skleslosť a bolesť z hlavy môže často pochádzať:

- A. z nedostatku pitného režimu v priebehu dňa

- B. z nadmerného športovania
- C. z hádky s mamou

5. Aká zelenina obsahuje najviac vitamínov?

- A. väčšinou surová
- B. kvalitne dlho varená
- C. žiadna, vitamíny sú v multivitamínoch – v tabletách

6. Aký je ideálny krvný tlak?

- A. 120/80
- B. 130/90
- C. 90-60-90

Záver:

Ak máš všetky odpovede A: Gratulujem!

Sí ozaj špecialista na zdravý životný štýl (všetky A odpovede sú správne). Vieš čo je pre teba dôležité a môžeš byť so sebou spokojná/ý!

ROZUM DO VRECKA PRI VYBERANÍ

Napriek tomu, že naši rodičia si to často myslia, nemôže byť z každého z nás inžinier.

Alebo je už tolko gymnázií, že by predsa len mohol ☺?

Teraz vážne. Je tak veľa atraktívnych a perspektívnych profesií, že si určite nájdete to pravé pre seba. Máme pre vás niekoľko tipov vo vodárenskej spoločnosti. Možno sa v nich nájdete:

2. Technický pracovník-chemik alebo biológ

Ak ťa chémia nestraší zo sna a bavili ťa pokusy v laboratóriu, si zrejme práve ty vhodný kandidát na vodárenského chemika, ktorý napríklad analyzuje vodu. Ak ti pristane biely plášť a učenie ťa nebolí – porozmýšľaj o tom ☺

1. Dispečer

Pracovník dispečingu je prvá osoba, ktorej nahlasujú obyvatelia poruchy na vodovodnej a kanalizačnej sieti. Ak ti spolužia-ci hlásia všetky zmeny v triede, ak sa v čase núdze obracajú s prosbou o pomoc na teba, máš všetky predpoklady na dispečerskú prácu ☺

3. Referent Call centra

Vravia o tebe, že máš podrezaný jazyk? Si prvá, kto musí vždy učiteľke vysvetľovať ako sa veci majú? Trieda si už bezpečne zvykla, že všetko za nich vybavíš, pretože si stále milá a usmiata? Možno práve ty si osoba ako stvorená pre túto profesiu. Pracovníci Call centra telefonicky poskytujú zákazníkom servis a informácie o činnosti a službách vodárenskej spoločnosti. Sú to ľudia komunikatívni, zodpovední a ústretoví ku zákazníkom.

PRÁCA A ZAMESTNANIE

4. Vodič cestných špeciálnych vozidiel

Ak patíš k tým, ktorým sa oči zväčšia dvojnásobne, keďvidia nádherné veľké nákladné auto a už teraz sa tešia na chvíľu, keď raz budú môcť robiť vodičák aspoň na osobné auto, možno si budúci hrdý vodič špeciálnych vozidiel vo vodárenskej spoločnosti. Vodárenská spoločnosť si zakladá na moderných technológiách, preto táto práca môže byť pre teba dlhé roky krásnym koníčkom...

rozhodne nepatíš do kategórie: mám obe ruky ľavé, si možno horúci kandidát na funkciu prevádzkového montéra. Bez takýchto ľudí by sa porucha na vodovodnom potrubí sama neodstránila a nám by chýbala v kohútikoch voda ☺...

5. Prevádzkový montér vodovodov a kanalizácií

Krútiš očami, keď vidíš ako si niekto nevie opraviť ani len spadnutú reťaz na bicykli? Veci si doma opraviš sám skôr než to rodičia stihnú odniesť do opravy? Ak

Kolko vody vypije ťava

VLADIMÍR
PUCHALA

Dnes sme mali hodinu o vode. Celý večer som myslel na to, že si to pozriem. Ale nepozrel.

„V akom skupenstve sa vyskytuje voda, Patrik?“ opýtala sa ma učiteľka.

MLČAL som ako mama pri televíznom seriáli.

„No v akom skupenstve? Predstav si, je teplo, leto. Čo sa stane, keď vyleješ vodu v triede na zem?“

„Vyparím sa, aby to nebolo na mňa,“ povedal som prvé, čo mi za tie roky skúseností prišlo na myseľ.

„Celkom správne, Patrik. Ty sa vyparíš, ale aj voda sa vyparí,“ veľkoryso mi uznala tento pokus učiteľka.

„To bude aké skupenstvo?“

„Rýchle!“

„Plynné,“ opravila ma a zdalo sa mi, že znervóznela, ako mama počas reklamy.

„Patrik, minulú hodinu ma zastupovala kolegyňa. Čo vám v súvislosti s vodou zdôrazňovala?“

„Hovorila, že to tu ide všetko dole vodou,“ odpovedal som hrdý na svoju pamäť. Stačí, že som na hodine, nemusím sa nič učiť. **„A to isté povedala minule aj triedna učiteľka, ktorá s vodou inak nič nemá.“**

Na toto konštatovanie učiteľka vstala. Dala si dole a naspäť okuliare. **To je konštatovanie postavené na vode,“** odpovedala zamyslene. Také som poznal. Všetky mamine seriály boli postavené na vode, tvrdil otec. Prečo? Neviem, možno preto, že mama pri nich plače.

„Podme na to inak, Patrik, kolko litrov vody vypije denne ťava?“

Toto som vedel presne. Dva džúsy. Jednu kolu z automatu. A podľa toho, aká hlúposť ide práve v reklame, ešte nápoj z reklamy. Učiteľka pokrútila hlavou ako keď zlá postava v seriáli chce oklamať tú dobrú a mama nahlas vykrikuje: **Daj si pozor! Je to inak! Daj si pozor.**

Ja som však trval na svojom.

Ťavou volali v ôsmej B moju sestru a tá pila presne to, čo som vymenoval. Nenapadlo mi v tej rýchlosti, že ťava je zvierat a vypije 200 litrov vody.

Vladimír Puchala (1967)

Vydal 3 básnické zbierky

- Anjeli na špičke ihly
(Cena Ivana Krasku za najlepší debut),
- Voľné ticho
- Ihly v kope sena.

Tvorí pre rozhlas, je autorom textov, muzikálov i prózy Pár kvapiek príbehov.

Učiteľka si vzala na pomoc spolužiačku. **„Prečo je voda najvzácnejšia na svete, Karolína?“** zašepkala s náznakom zúfalstva v hlase, ako keď frajer hlavnej hrdinky v telenovele oznámi, že si ju nevezme.

„Voda je vzácna. Potrebuje ju človek, rastliny, zvieratá. Bez vody nemôžu byť ani jazerá,“ odpovedala skoro dokonale Karolína. **„Človek vydrží bez jedla aj možno dva mesiace, ale bez vody len tri dni. Voda tvorí 70% povrchu zeme...“**

„Ja vydržím pod vodou skoro 1,5 minúty napadlo mi, lebo sme si to merali cez prestávku v umývadle. Zrazu mi došlo aj to, že tretím skupenstvom vody bude sneh. To mi prišlo podľa toho, že včera sme chytili jedného prváka a merali sme ním závej po tej kalamite. Prvákmí sa odjakživa merajú záveje. Čítali sme o tom nedávno na literatúre z knihy Hrdinský zápisník.“

Učiteľka ma poslala na miesto. Stihol som však ešte jednu odpoveď, o ktorej doteraz neviem, či bola správna či nie :

„Patrik, čo treba urobiť s plastovými fľašami od minerálky, aby sme šetrili životné prostredie?“

„Nikdy ich nevyrobiť,“ odpovedal som bez rozmyšľania. Cítil som sa ako mama, ktorá hovorí: keby som ten seriál nezačala pozerať, mala by som dnes pokoj.

Trieda sa rozosmiala. Dostal som trojku. Či bola moja odpoveď na poslednú otázku správna, posúďte sami.

Pitnú vodu z kohútika si púšťaš denno-denne a napriek tomu môže byť voda v mnohých veciach záhada... A ako to zvykne byť, ak nemáme dostatok informácií, dostanú sa k moci fámy, bludáriá a zmätočné informácie.

Keď vieš viac ako

väčšina rodičov...

AK JE VODA BIELA

Stáva sa ti, že naleješ vodu z vodovodu do pohára a je biela? Nie je dôvod na obavy, že je nekvalitná. A už vôbec to nespôsobuje chlór, ako sa povára... Ide totiž len o vzduch, ktorý sa pri ceste do pohára do nej dostal. Skrátka úplne postačí, ak chvíľu počkáš a voda bude zasa krištáľovo čistá :-)

Pre špecialistov, ktorí chcú viac informácií:

Biele zafarbenie vody je spôsobené nasýtením vody vzduchom. Pri kontakte studenej vody z verejného vodovodu s teplejšími vnútornými rozvodmi vo vašom dome alebo pri opravách vodovodného potrubia, keď sa do siete dostane vzduch, vzniká množstvo drobných bubliniek rozptýlených vo vode, ktoré vytvárajú dojem bielej farby.

VODA AKO HRDZA

Stáva sa aj to, že pustíme vodu do umývadla a vyleje sa ryšavá špinavá mláka. Napriek tomu, že to vyzerá odpudivo, väčšinou to nie je problém a neohroží to tvoje zdravie. Stačí vodu nechať dlhšie tiecť, o chvíľu sa jej vzhľad zmení na priehľadnú tekutinu.

Nestačí? Tak sa na to pozrime podrobnejšie:

Zafarbenie vody spôsobujú častice oxidu železa, ktoré vznikajú koróziou (hrdzavením) vnútorných stien vodovodného potrubia (ak nie sú plastové), ktorým sa dostáva voda priamo do vodovodného kohútika k vám domov. Tieto častice sa za normálnych okolností usadzujú na stenách potrubia. Pri zvýšení prietoku vody, pri opravách alebo údržbe rozvodných sietí a pod., sa častice oxidu železa môžu uvoľniť do dodávanej pitnej vody a spôsobiť tak jej sfarbenie.

Na čo nám je vo vode CHLÓR

Pitná voda sa dezinfikuje malou dávkou chlóru, aby si si mohol byť istý, že je voda pre teba hygienicky bezpečná, zbavená baktérií a choroboplodných zárodkov. Množstvo chlóru je ale skutočne zanedbateľné a preto chlór nemá na tvoje zdravie žiaden vplyv.

Zaujalo ťa to? Tak podrobnejšie:

Chlórovanie je dominantnou metódou dezinfekcie, ktorá sa používa už viac ako 50 rokov nielen u nás, ale na celom svete. Je veľmi efektívne v boji proti množeniu škodlivých baktérií vo vode. Ako jednu z najbezpečnejších metód dezinfekcie ju odporúča Svetová zdravotnícka organizácia WHO.

Voda opúšťa úpravňu vody alebo vodárenský zdroj vo výbornej bakteriologickej kvalite a obsahuje len minerálne látky potrebné pre tvoje zdravie, najmä soľ a minerály. Aby takto kvalitná voda pritekla až do vašich vodovodných kohútikov a aby bolo zabránené akémukoľvek nebezpečenstvu náhodného znečistenia, je potrebné pridať do upravenej vody chlór.

Do vodárensky upravenej vody sa dávkuje také malé množstvo chlóru, aby si to nepocítil v chuti, ani v zápachu pitnej vody.

Chlór je navyše prchavá látka, ktorá z vody napustenej do pohára, alebo do inej otvorenej nádoby, po krátkom čase vyprchá.

Vyštudoval herectvo a dnes je z neho skvelý hudobník, spevák, textár, skladateľ a jedna významná šestina skupiny NO NAME. Napriek množstvu získaných hudobných ocenení a ľahkosti akou sa táto skupina pohybuje na výslni nielen slovenského a českého šowbiznisu už takmer dve desaťročia, stojí jej líder nohami pevne na zemi. Sme radi, že si Igor Timko vo svojom nabitom programe našiel trochu času aj pre časopis Vodníček.

1. Vďaka časopisu Vodníček sa môžu decká dozvedieť viac o kvalite našej pitnej vody z vodovodu ale aj o správnom pitnom režime. Aký je Tvoj obľúbený nápoj? Chutí Ti voda z vodovodu? Vedel si, že Slovensko patrí ku krajinám s najkvalitnejšiou vodou na svete?

Áno vedel, pretože sa o našu krajinu zaujímam, teda viem, že sme jednou z najbohatších krajín sveta práve preto, že máme dostatok pitnej vody.... už nehovoriac o tom, že pitnú vodu nenahradí žiaden iný nápoj.

Veľmi som sa potešil, keď sa môj syn nedávno v prírodovede učil o vlastnostiach vody a ja som spokojne prehlásil, že bez vody by život na zemi nejestvoval. Navyše, každý kto o vode niečo vie, dôjde k poznaniu, že voda oplýva neuveriteľným počtom záhad. Dokonca som o vode videl dokument, ktorý tvrdil, že voda je najdokonalejší počítač sveta. Dokáže zaznamenávať, reagovať na hlasy, na hudbu a správanie človeka. Ideálne je vraj pred vypitím pohára čistej vody poďakovať samotnej vode. Vtedy vraj chutí najlepšie....😊

2. Kapele No Name sa už dlhšie mimoriadne darí najmä v Česku, hrávate tam pravdepodobne častejšie ako na Slovensku. Kedy sa na Váš koncert môžu tešiť aj fanúšikovia na východe Slovenska? Aké sú Vaše najbližšie plány?

Pred rokom a pol sme dostali ponuku od pražskej televízie „Óčko“ pripraviť

Voda je najdokonalejší počítač sveta

Rozhovor s Igorom Timkom

„Najlepší počítač sveta“

a natočiť akustický koncert špeciálne pre jej divákov. Tak sme sa na to vrhli a výsledný efekt presiahol naše očakávania. S ponukami vystúpiť s týmto akustickým koncertom po bývalom Československu sa doslova roztrhlo vrece. Vypredali sme všetky koncerty od Karlových Varov až po rodné Košice. Paradoxom je, že sme síce väčšinou pracovne v ČR, no pridávať koncerty sme museli doma na Slovensku – v Bratislave a v rodných Košiciach. Poslednýkrát v rámci akustik No Name Tour zahráme prídaný koncert v Košiciach 7. 3. 2015 v Spoločenskom Pavilóne. Nuž a najbližšie plány, pomaly finišujeme s novým albumom, ktorý by sme radi vydali na jeseň 2015. Fanúšikom to už rozhodne dlžíme, ochutnávka z neho už beží v rádiách, volá sa „Povedz mi....“

Ďakujeme za rozhovor

a prajeme všetko dobré ☺

VVS, a.s. ako jedna z najväčších spoločností, ktorá pôsobí na území košického, prešovského a banskobystrického kraja, zamestnáva viac ako 2 000 pracovníkov v 9 závodoch a denne zásobuje kvalitnou pitnou vodou viac ako milión ľudí.

Vznikla transformáciou zrušeného štátneho podniku Východoslovenské vodárne a kanalizácie, ktoré boli založené ešte v roku 1966.

O pár desiatok rokov neskôr, presne **1. mája 2003 vzniká VVS, a.s.** ako ju poznáme dnes, t.j. ekonomicky stabilná a zákaznícky orientovaná spoločnosť, ktorá zabezpečuje plynulú dodávku pitnej vody, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v 16 okresoch košického, prešovského a banskobystrického kraja.

Prispieva aj ku zvýšeniu kvality života a ochrane životného prostredia od roku 2006 projektom „Čisté obce“. Je taktiež najúspešnejšou vodárenskou

spoločnosťou v predkladaní projektov financovaných z EÚ a ich realizácii a spolupodieľala sa na vzniku Asociácie vodárenských spoločností, organizácie, ktorá združuje všetky vodárenské spoločnosti na Slovensku.

Moderný vozový park, nové technológie, zákaznícke centrá a call centrá, aj prvé dialkové odpočty, to sú všetky aktivity smerujúce k vytvoreniu stabilnej obchodnej spoločnosti s ponukou vysoko kvalitných služieb a ambíciou zlepšiť kvalitu života obyvateľstva v regióne v dodávke kvalitnej pitnej vody verejnými vodovodmi, ako aj v odvádzaní odpadových vôd verejnými kanalizáciami.

Environmentálne vodárenské vzdelávacie zariadenie

**Že 22. marec je medzinárodným dňom vody, to už isto vieš.
Ale vieš aj to, že v Michalovciach sa nachádza „Múzeum vody“?**

Je to miesto, ktoré sa určite oplatí navštíviť. Dozvieš sa tam niečo o histórii vodárenstva, o tom ako to bolo s pitnou vodou v čase, keď tvoji starí rodičia boli v tvojom veku, že komfort vody z vodovodného kohútika tu nebol stále a aká dlhá je vlastne cesta od zdroja k tebe do pohára. O tom všetkom si

môžeš vypočuť a pozrieť náučné filmy, ktoré sa premietajú v prezentačnej miestnosti. S kancelárskou prácou vodárov sa oboznámiš v priestoroch dispečingu, z ktorého je zrkadlovou stenou výhľad do pôvodnej strojovne, ktorá bude iste zaujímať všetkých, čo majú radi históriu. K dispozícii sú všetky dobové

predmety, ktoré aspoň trochu súvisia s vodárstvom. Nájdeš tu rôzne historické dokumenty, ukážky čerpacej techniky a rôznych technológií používaných pri výstavbe vodovodov a kanalizácií. Ak si mladý nádejný chemik, určite ťa zaujme ďalšia miestnosť, laboratórium zamerané na monitorovanie kvality vody. Také laboratórium neuvidíš len tak hocikde, objavíš tam uložené prístroje, s ktorými sa pracovalo ešte v rokoch 1963 - 1990. Okrem pôvodných nástrojov a náchádza ešte ďalší poklad v podobe jedného z prvých počítačov, ktorý sa používal v úpravni vody a ktorý bol vybavený pre nás už neznámou disketovou mechanikou.

Tak už neváhaj ani chvíľu a navštív „Environmentálne vodárenské vzdelávacie zariadenie v bývalej Úpravni vody Hrádok v Michalovciach. **A nezabudni vziať so sebou aj kamarátov ☺**

Kolobeh vody

- 1. Zdroje pitnej vody môžu byť povrchové (rieky, potoky, ale aj veľké vodárenské nádrže), alebo podzemné (pramene, vrty, studne), ktoré sú viac chránené pred znečistením a teda aj menej náročné na úpravu vody ako povrchové zdroje.**
- 2. Úpravná voda je prvou zastávkou, kde je voda prečistená (napr. fyzikálne filtráciou cez pieskové filtre, chemicky,...) a nakoniec dezinfikovaná a skontrolovaná. Pridanie chlóru je posledným krokom, ktorý je pre nás ľudí neškodný, ale vo vode zničí všetky baktérie a ktorý zabezpečí, aby sa k nám do domácností dostala cez potrubia bez choroboplodných zárodkov.**
- 3. Vodojem, ďalšia zastávka, kde sa voda zhromažďuje a dopravuje do domácností. Raz voda z takého vodojemu tečie dole kopcom (gravitačne), inokedy ju treba potrubiami vytláčať aj do veľkých výšok.**
- 4. Vodovodný kohútik, v ktorom je voda, ktorá bola po celý čas svojej cesty potrubiami kontrolovaná zamestnancami vodárni a hygienikmi pripravená na konzumáciu, či použitie v domácnosti.**
- 5. Kanalizácia, do ktorej je odvádzaná akákoľvek voda z domácností, škôl, úradov, ktorá bola použitá a je považovaná za odpadovú vodu.**
- 6. Čistiareň odpadových vôd, to je vlastne taká veľká pračka, v ktorej sa v niekoľkostupňovom procese odstráni znečistenie vody, aby mohla byť naspäť vrátená do prírody.**

VYHRAJ VÝLET AUTOBUSOM

VVS, A.S. PRE CELÚ TRIEDU! 😊

Otestuj sa a vyhraj!

Myslíš si, že po prečítaní Vodníčka si pamätáš všetky podstatné informácie a si odborníkom na vodu a pitný režim? ☺ Očkej svojou pozornosťou v nasledujúcom teste, ak vieš odpovedať na všetky otázky, gratulujeme, si cool a môžeš vyhrať **výlet mega autobusom VVS, a.s. pre celú triedu** do niektorého z vodárenských objektov, alebo do vodárenského múzea v Michalovciach, kde sa dozvieš ešte viac o vode a jej kolobehu. Ak na niečo nevieš odpovedať, prelistuj časopis ešte raz a odpoveď určite nájdeš ;-)

1.) Kedy oslavujeme Svetový deň vody?

- A.) 15. marec
- B.) 22. marec
- C.) 22. apríl

2.) V ktorom roku bol Valným zhromaždením OSN vyhlásený Svetový deň vody?

- A.) 1992
- B.) 1993
- C.) 1989

3.) Kde presne sa nachádza Environmentálne vodárenské vzdelávacie múzeum VVS, a.s.?

- A.) v priestoroch úpravne vody Hrádok v Michalovciach
- B.) pri ČOV Humenné
- C.) v priestoroch úpravne vody v Bardejove

4.) Ako sa volá vodárenský objekt, do ktorého putuje odpadová voda z domácností, kde sa zbavuje nečistôt a škodlivých látok?

- A.) Úpravná vody
- B.) Kanalizácia
- C.) Čistiareň odpadových vôd

5.) Koľko závodov je v pôsobnosti Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti?

- A.) 5
- B.) 13
- C.) 9

6.) Aké zdroje pitnej vody poznáš?

- A.) Jazerá, rieky
- B.) Horné a spodné
- C.) Povrchové a podzemné

7.) Koľko percent zemského povrchu pokrýva voda?

- A.) 68%
- B.) 70%
- C.) 75%

Podmienky súťaže:

Odpovede posielaj na e-mailovú adresu: penelopa@penelopa.sk, alebo poštou na adresu: **Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 01 Košice**, spolu s Tvojím menom, adresou školy a telefonickým kontaktom na triedneho učiteľa. Nezabudni pripísať heslo "**Otestuj sa a vyhraj!**" Na odpovede čakáme do **10. 4. 2015**.

Meno vyžrebovaného výhercu zo správnych odpovedí zverejníme **15. 4. 2015**. Čekuj web stránku: **www.vodarne.eu**

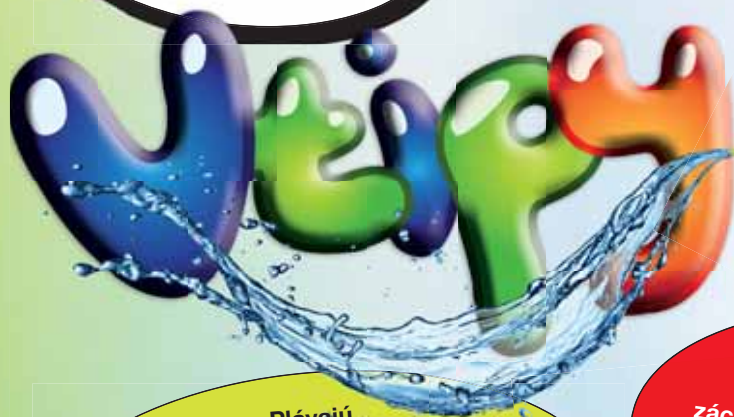
Tínedžerka pri vode
náhle vykrikuje:
„Fuj, mňa poštípalo
nejaké hovädo!“
„Siečna,“ hovorí kyslo pán vedľa,
„nehovorte mi hovädo!“

Záchranár
zahliadne topiaceho
sa muža. Pohotovo sa rozbehne
smerom k nemu, ale len čo si ponorí
nohy a vráti sa späť.
„Mitch, preboha, prečo ste po toho človeka
neskočil ?!“ zalomí rukami veliteľka
pobrežnej hliadky.
Hrdina sa bráni: „Bola strašne
studená voda!“

Lákajú kamaráta do vody: „Peter, je tak
krásne, voda teplá, pod sa kúpať!“
„Načo, plávať neviem a čúrať sa mi nechce!“

Z ampliónu
na kúpalisku: „Žiadame
blondávu ženu v červených
plavkách s bielymi bodkami, aby
sa ihneď dostavila do šatne.
Zabudla si ich obliecť.“

„Čo robia plavci?“ skúša nového
plavčíka Mič Bjúkenen.
„Plávajú?“ neisto povie novic.
Mič sa naňho zamračí: „Tiež, ale to som nemyslel.
Predovšetkým nám pridávajú prácu!“

Plávajú
dvaja naprieč
priehradou, keď tu jedného asi tak
dvadsať metrov od protiľahlého brehu
chyťí kľúč: „Ty, ja už ten zvyšok k brehu
nedoplávam.“
„Nevadí, tak sa otočíme
a poplávame naspäť!“

Šéf pobrežnej hliadky si nechá do
svojej kancelárie zavolať jednu
záchranárku a vynadá jej: „Keď ste toho
chlapa vytiahli z vody, mali ste mu dať
umelé dýchanie,
a nie francúzaka!“

Potápač sa kochá
podvodným svetom asi šesť metrov
pod hladinou, keď v rovnakej hĺbke vidí
nejakého kolegu. Ten napodiv nemá žiadny
dýchací prístroj. Potápač zostúpi o ďalšie dva metre
a druhý ho po chvíľke nasleduje. Zostúpi ešte hlbšie, ale
po pár sekundách je druhý zase vedľa neho. Potápačovi
to nejde na rozum, a tak vyberie tabuľku na písanie
pod vodou so špeciálnou kriedou a napíše:
„Ako to robíš bez prístroja?“
Druhý mu tabuľku vytrhne a napíše:
„JA SA TOPÍM, IDIOT!“

Ferko sa ide
kúpať do rybníka a pýta
sa: „Pán starosta, nie sú v tom
rybníku žaby alebo vodné hady?“
A pán starosta odpovie: „Neboj
sa, Ferko, žraloky už ich
zožrali!“

„Naša
ponorka si lepšieho
kapitána ani nemohla priať,“
rozplýva sa nad svojím novým
šéfom navigátor, „je to skúsený
podvodník!“

VODNÉ MOJTO

Potrebuje:

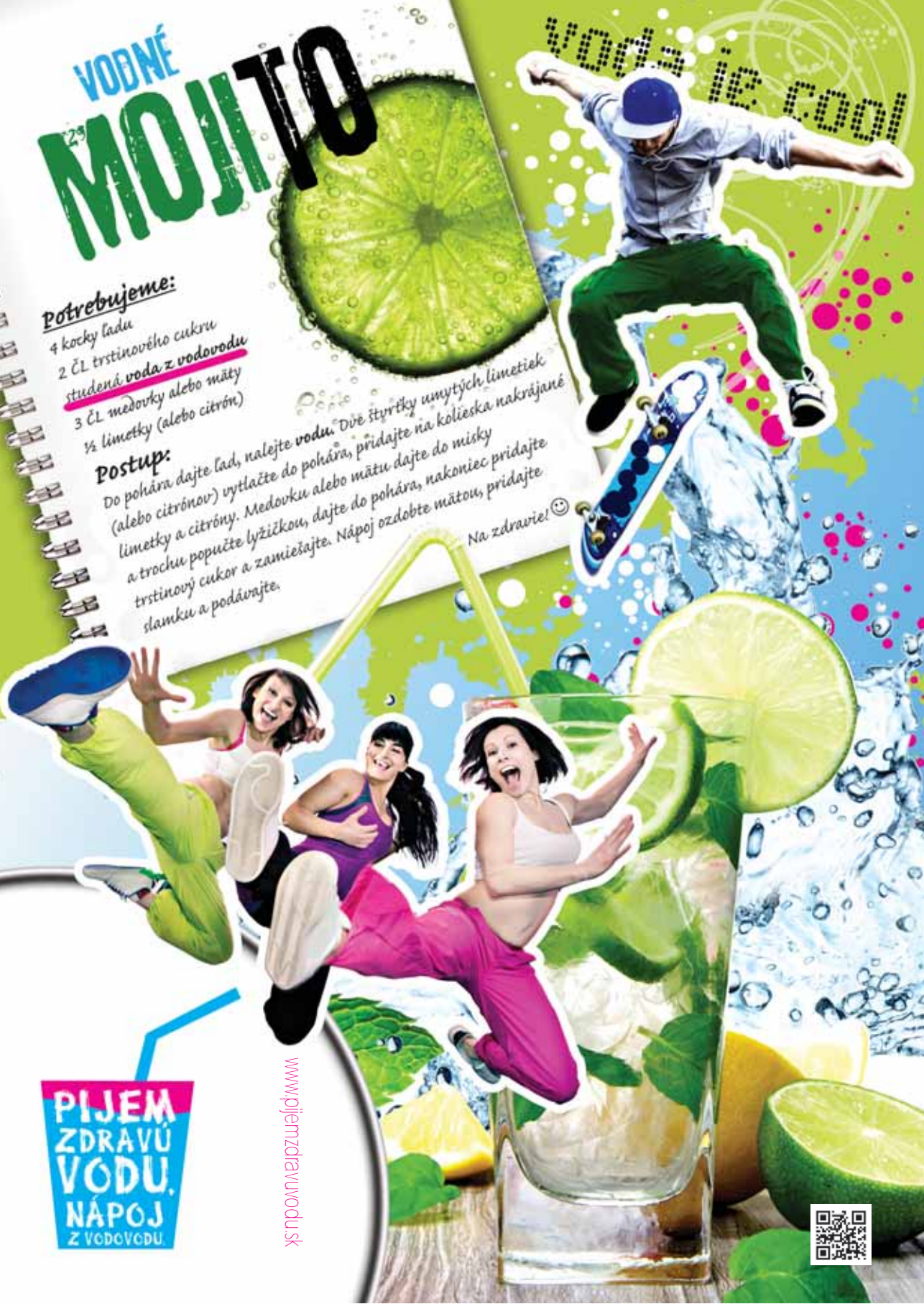
- 4 kocky ľadu
- 2 ČL trstinového cukru
- studená voda z vodovodu
- 3 ČL medovky alebo máty
- ½ limetky (alebo citrón)

Postup:

Do pohára dajte ľad, nalejte vodu. Dve štvrtky umytých limetiek (alebo citrónov) vytlačte do pohára, pridajte na kolieska nakrájané limetky a citróny. Medovku alebo mátu dajte do misky a trochu popušte lyžičkou, dajte do pohára, nakoniec pridajte trstinový cukor a zamiešajte. Nápoj ozdobte mäťou, pridajte slamku a podávajte.

Na zdravie! ☺

Voda je cool!

PIJEM
ZDRAVÚ
VODU.
NÁPOJ
Z VODOVODU.

www.pijemzdravuvodu.sk

